

Posamezna štev. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Franciskanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Vedno in povsod enaki.

Vlada zahteva od avstrijskih narodov milijone, nova težka bremena. In ne za kake kulturne namene, tudi ne povzdigo poljedelstva ali industrije ne, nego za neproduktivno stvar — za nove puške, nove topove, fortifikacije, vojne ladje itd.

Mi vse to razumemo in se vsemu temu čisto nič ne čudimo. Živimo pač v dobi, ko se vse oborožuje in se misli oboroževati do absurduma, dokler bodo narodi mogli toliko žrtvovati za take neproduktivne reči kot je morilno orožje in za to ni nobeno čudo, ako hoče tudi naša ljuba Avstrija zvenkati z orožjem in se postavljati kot veselila.

Mi se temu ne čudimo, ker vemo dobro, da so gotovi dunajski krogi zelo bojevitni in ekspanzivni in da komaj čakajo prilike, da bi zopet kako novo slovansko deželo zaslužili in napravili iz nje — da radi povečanja svojega števila ne bi prišli Slovenci do večjega vpliva v eni ali drugi državni polovici — nov corpus separatum dvojice monarhije, kakor so to napravili z Bosno in Hercegovino, kjer še danes razni pritepenci iz vseh krajev širne Avstrije v njenem imenu tiranizirajo domače slovansko prebivalstvo.

Dobro so nam znana taka in slična stremiljenja gotovih krogov, ki trpijo na grandmaniji in velikanke svote, ki jih zahteva vojna uprava za oboroževanje, smatramo samo za logično posledico teh stremiljenj, naperjenih proti svobodi slovanskih narodov na Balkanu. Pravimo, da vse to razumemo, četudi ne odobravamo, ker odobravati ne moremo, ali ne moremo razumeti vedenja naših klerikalcev, ki so najbolj vneti zagovorniki novih bremen, novega izsesavanja ljudstva, tudi našega slovenskega ljudstva, ki bo tudi moralo plačevati nove puške, nove topove, fortifikacije in vojne ladje.

Da naši klerikalci v narodnem oziru niso ravno preveč občutljivi, to je aksiom in za to niti pričakovali nismo od njih, da vstanejo, z ozirom na zatiranje, ki smo ga deležni kot avstrijski državljani, proti tem naravnost ogromnim novim zahtevam vojne uprave. Nismo pričakovali — ker tega pričakovali nismo mogli — da odgovorijo klerikalni poslanci na te zahteve z besedami „ni denarja“, kakor odgovarja vlada nam, kadar zahtevamo univerzo ali drugo kako potrebno kulturno institucijo. Ne, tako visoko ne moremo ceniti naših klerikalcev, da bi jim prisojali voljo postaviti se pri takih vladnih zahtevah na slovensko narodno stališče, ker oni narodni nikdar niso bili in ne bodo.

Ali kje je ljudsko stališče naših klerikalcev. Dr. Sušteršič se na raznih shodih vedno kar topi same ljubezni do slovenskega ljudstva, dr. Krek si obrabi jezik z vednim naglašanjem demokratičnih principov, ki so baje podlaga vsega javnega delovanja njegove stranke in sedaj ti klerikalci kar

očitno nastopajo za zahteve vojne uprave, ki pomenijo nova, naravnost ogromna bremena za slovensko ljudstvo!

So pač vedno in povsod enaki naši črni brezdomovinci! Na jeziku imajo vedno narod in ljudstvo, v mislih pa le in samo — žep.

Slovanski jug.

Hrvaški sabor. Kakor smo že poročali, je podpredsednik hrvaškega sabora dr. Papratović prekoračil poslovnik in odgodil saborske seje do 7. februarja, ne da bi v tem oziru vprašal sabor za mnenje. Vsled tega nepostavega koraka je zahtevalo 20 poslancev, naj se skliče izvanredna seja sabora. A prvi podpredsednik dr. Papratović je, še predno je dobil pismo zahtevo, pobegnil v Budimpešto, drugi podpredsednik dr. Šuperina pa se je skril. Šele ob 10. uri naslednjega dne ga je našel kvestor saborske pisarne dr. Salavary v Sisku in mu izročil zahtevo koalicije. Toda dr. Šuperina je odgovoril, da je sedaj nemogoče ugoditi zahtevi 20 poslancev, ker sabor radi odhoda delegatov v Budimpešto ne more delati. Predsednik srbske samostalne stranke, dr. Medaković in njegovi drugi so vzeli momentano odgovor na znanje, ker bi se sedaj tudi iz tehničnih ozir ne splačalo sklicati izvanredno sejo. Večina poslancev je namreč odšla že domov in predno bi se vrnil, bi pretekel ravno čas do 7. febr., ko se bodo saborske seje nadaljevale. A s tem se ta „afera“ ni končala. Nasprotno! Omenjeni poslanci so sedaj ukrenili vse korake, da se tako nepostavno kršenje sabora znanprej prepreči, kajti drugače bi ne bil sabor ničesar drugega, kakor igrača v rokah predsednika in podpredsednikov Tomazičevih munkačev. Splošno se pričakuje, da bo radi omenjenih dogodkov prišlo v prihodnji seji hrv. sabora do jako burnih prizorov.

Sprememba bolgarske ustave. Zajedno s poročili, da namerava bolgarska vlada sklicati „veliko sobranje“ so se pojavili tudi glasovi, da se v Bolgarski pripravlja sprememba današnje ustave. In v resnici je vlada, kakor se poroča iz Sofije, končno sklenila predložiti sobranju spremembo ustave takoj, ko bo končan znani štambulovski proces. Istočasno bo vlada predložila sobranju tudi predloga glede sklicanja velikega sobranja, ki mora spremembo ustave sankcionirati. V svojo sigurnostjo se pričakuje, da bosta tako parlament, kakor kralj sam čimprej odobrila predlogo vlade glede sklicanja velikega sobranja, ki mora v zvezi s spremembo ustave sankcionirati osvoboditev in proglasitev Bolgarske v kraljevino, potrditi kraljevski naslov, urediti vprašanje nasledstva in končno skrajšati sesijo, navadnega sobranja od 5 na 3 leta. Če bo vladna predloga glede spremembe ustave v tem smislu prodrla, se bodo vršile volitve za veliko narodno sobranje najbrže že me-

seca aprila t.l. Veliko sobranje je dvakrat večje kakor navadno in šteje 406 narodnih poslancev. Zborovalo bo po tradicionalni navadi v Trnovu, kjer so kronali bolgarskega kralja.

Splošni pregled.

Ruska duma je obravnavala vprašanje manžurske kuge. Finančni minister Nofovec je pojasnil, kaj je vse vlada ukrenila, da se epidemija čim preje zaduši in da se bolezen ne zanesse v Rusijo. V Harbinu so se uvedle vse one naprave, kakor par mesecev prej na postaji Mandžuriji, kjer je bolezen po 6 tednih prenehala. Po mnenju zdravnikov, ni mogoče proti kugi vporabiti nikakih sredstev, razen onih, ki so se uvedla na kitajski železnici. Da so ta sredstva tudi uspešna, kaže dejstvo, da so v Harbinu oboleli samo oni Evropejci, ki so se posvetili boju proti kugi in so pri tem našli smrt, drugače pa ni zbolel noben Evropejec. Središče epidemije je Fudsiadian. Okolica tega kraja je zavarovana z vojaškim kordonom, tako da je Harbin popolnoma ločen od okuženega kraja. Na kitajskem teritoriju pa iz političnih in praktičnih vzrokov ruski uradi ne morejo ničesar storiti proti bolezni. Kitajci so razširili vest, da so Rusi zanesli kugo v Mandžurijo, da bi tako deželo izpraznili in zasedli. Ker pa prihaja bolezen od kitajske strani, je ruskim uradom nemogoče omejiti bolezen tako, kakor bi bilo to mogoče, ako bi se bila kuga na ruskih tleh začela. Evropa je pred kugo varna, ker je na železnica stroga kontrola, vse kar prihaja iz Harbina, je zaznamovano in dezinficirano. — Duma je sprejela predlog, naj se kužna epidemija znanstveno preišče.

Predsednik Pattai se je izrazil napram dopisniku. „Stampe“ o avstrijsko-italijanskem razmerju zelo simpatično. Glede na vesti, ki so se širile vsled nameranih avstrijskih parnikov na Gardskem jezeru in vsled razburjenja v Italiji, je ta izjava predsednika Pattai važna. Predsednik Pattai je mnenja, da sta Italija in Avstrija kot sosedni navedeni druga na drugo in da ju družijo tudi zgodovinske vezi. Kot prvi pogoj dobrega razmerja med obema državama je to, da se avstrijski Lahi čutijo kakor doma in da nimajo iz kraljestva hujskačev. Pattai je rekel, da upa, da bodo zahteve Italijanov kmalu izpolnjene.

V nizozemski zbornici so poskusili nekateri poslanci že pred poročilno debato napraviti mali predigro k boju, ki bi nastal zaradi utrditve Vlissingena. Najprej je govoril zastopnik opozicije Staal. Rekel je, da je vlada s tem, da hoče utrditi obrežje, pokazala sicer pogum, ne pa varčnost in tehtnost. Po njegovem mnenju bi bilo treba na vzhodu bolj utrditi nego na zapadu ob morju. Kajti napad od zapada bi bil mnogo težji. Preplavna unija ni zadostna in bi se vlada morala brigati bolj za Amster-

dam, nego za druga mesta. Voort katolik in vladne stranke poslanec je rekel, da se Nizozemsko ne bo ustrašilo evropskega krika, ki kriči, da je utrditev Vlissingena naperjen proti Belgiji in Angliji in daje to delo Nemcev. Ravno ta krik pomeni, da je Nizozemsko večjega pomena, nego se je doslej mislilo. — Vlada namerava zahtevati tudi, da se pomnoži vojska in sicer bi znašal rekrutni kontingent 3000 moč več, nego doslej.

Daily Graphic piše o elzaško-lotarinški ustavni reformi: Dejstvo, da Nemčijo doslej ni rešila tega problema, da misliti. Priboriti si deželo in ne znati osvojiti si jo je lastnost, ki nima v sebi nič dobrega, ampak mnogo slabega. List kaže, kako je Anglija pridobila zaupanje svojih kolonij. Značilen je, da se Elzacija in Lotaringija branita postati pruski kronski deželi, dočim ne vlada splošno sovraštvo proti Nemcem.

Z rusko francosko alijanco je baje pri kraju. Rusija baje razorožuje svojo mejo proti Nemčiji in s tem se kaže, da je dobila prijatelja, ki ji bo nadomestila Francijo.

Črna kuga v Mandžuriji.

Strašna so poročila, ki prihajajo z daljnega Vztoka. Tam kjer je pred nekaj leti divjala krvava rusko-japonska vojna, pojavil se je zdaj nov sovražnik človeštva — črna kuga. Po leti je boječo in slabotno staro Evropo strašila kolera, ki je stezala svoje moreče roke že čez ruske meje in je iskala žrtev po obmorskih mestih sredozemskega morja. Kolera se pojavlja v južni Rusiji in ji pot v Evropo navadno zapro, tako da je že več let nismo imeli v naših krajih. Tudi so proti nji našli že uspešno zdravilo. Strašnejša od kolere pa je kuga. V zadnjih letih smo slišali o kugi v Indiji in raznih krajih Azije, sedaj pa je zadivjala ob rusko-kitajski meji.

Zgodovina kuge.

Kuga se je pojavljala v Evropi že v starih časih. L. 531. je divjala kuga v starem Carigradu in je nesumljeno pomorila skoraj celo mesto. L. 565. je morila kuga po Italiji in je opustošila cela mesta. Z groznimi posledicami se je razširila kuga za časa križarskih vojn; križarje je morila na njihovem potu v Palestino, zanesli pa so križarji bolezen tudi v evropska mesta, kjer se je širila, ne da bi jo mogli zatreti. Tedanja mesta so bila namreč zidana zelo tesno skupaj, imela so ozke ulice, okoli mesta je bilo zidovje, tako da je bilo po mestu polno nesnage, kar je pospeševalo bolezen. V štirinajstem stoletju se je razširila kuga z azijskih step prav čez vso Evropo. Ljudje so jo nazvali črna smrt. Smatrali so jo za šibo božjo in so trepetali pred njo. Cele cerkve so zidali, da bi jo odvrnili od sebe. V šestnajstem stoletju je divjala črna kuga na Dunaju; v Ljubljani je bila

kuga l. 1564. in kmalu potem zope l. 1571. Oni časi še žive pri nas med narodom v spominu na črno kugo. Pozneje se pri nas ni več pojavljala, današnja moderna mesta pa so s svojo snago in prevladnostjo dobro zavarovana proti nji. Tem bolj pa razsaja kuga morilka po Aziji, kjer je manj snage in žive ljudje bolj na kupih.

Kako nastane kuga?

Znano je, da je v Indiji kopanje v reki važen del verskih obredov. Kopanja pa ne smemo smatrati, da očisti samo dušo, ampak pred vsem telo, dasi se verniki kopljejo bolj zato, da bi izprali grehe z duše. To kopanje pa je potrebno proti boleznim, lker bi se sicer v nesnagi širile razne epidemije. Nesnaga je namreč prvi in glavni vzrok vsake nalezljive bolezni. Tudi kuga se rodi iz nesnaga in kopanje v Indiji je namenjeno proti nji. Včasih se je seveda mislilo, da je to božja kazen za grehe človeštva; tudi se je sodilo, da povzročijo to bolezen nebesne izpembe, zvezde, meteori in razne nenavadne prikazni na nebesih in na zemlji. Dolgo časa niso mogli vedeti, kaj je glavni vzrok kuge in kako se širi, zato je tudi niso mogli zdraviti in so se jo rešili s tem, da so pred njo bežali; z begom pa so ljudje raznesli bolezen v druge kraje. Splošno se je sodilo, da ne prestopi reke, kar zopet kaže, da se jo omeji le s snago. Šele l. 1894. je Jersin in neodvisno od njega Kitasato našel provzročitelja kuge. To je nek bacil, ki se širi v zraku. Proti njemu so našli tudi sredstvo, ki pa seveda ne pomaga vselej, ker navadno zbole na en dan cele množice. Boj proti kugi je zelo težak. Človek navadno umrje v par urah; ob času kuge so v srednjem veku ležali po mestih celi kupi nepokopanih mrličev.

Kdo prenaša kugo?

Večini ljudi je eeznano, da so med našimi živalmi, od katerih ima človek svojo korist, razširjene tudi razne bolezni, ki postanejo lahko zelo nevarne. Tako posebno med domačimi zajci in med onimi drobnimi živalmi, ki žive skupaj v velikih množicah in potujejo s kraja v kraj, kakor so svizci, morski prešički itd. In tako so zdravniki spoznali, da prenašajo kugo podgane, posebno v onih krajih kjer žive v velikih množinah. Zadnjo kugo v Madžuriji pa so prinesli t. zv. iabargani.

Kakšen je tabargan?

Tabargan je žival, ki je podobna naši mormotici. Imenuje se tudi svržec, njegovo znanstveno ime je Arctonius bobac, ali kratkomo bobac. Kitajci mu pravijo Har-ta-droe Mongolci pa ga imenujejo tabargan. Podoben je naši podgani in je z njo v sorodu. Tabargan živi v stepah severne Mongolije, možo se zelo hitro in se redi skupaj v nešteti množinah. Tabargan je selilec t. j. kadar kje vse popase in požre odide naprej. Ima pa zelo lep kožušček, zato jih Kitajci love

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

X.

Matl.

Razgovor Silvije s Skalabrinom je trajal dolgo časa. Rolandova mati je govorila s tihim glasom, bandit pa jo je pazno poslušal ter tuintam odgovarjal s kratko besedo ali gesto.

Slišali smo staro ženo, kako je na vprašanje banditovo, koga da naj udari prvega, odgovorila strašno besedo:

— Leonoro Bandolo!

In zares, zdaj jo je smrtno sovražila.

Da bi bila Rolanda zapustila nebo in zemlja in bi se bilo vse veselstvo zarotilo, da ga pogubi, to je še dopuščala. Toda, da je Leonora izdala svojo ljubezen in podlo zapustila svojega zaročenca, to se ji je zdelo nekaj tako gorostasnega, da je mogla verjeti samo, ker je videla sama!

Spominjala se je Rolandovih razgovorov, v katerih se je od besede do besede vračalo ime Leonore. Govoril je samo o nji, mislil samo nanjo, živel samo za njeno srečo! Leonora je bila njegov svet, njegovo nebo, njegova duša, njegovo vse. Kadar se je zvečer vračal od Dandolovih v očetovo hišo, je sedel po navadi na nizki klopi ob nogah svoje matere, polagal je glavo na kolena ter dajal duška svojemu srcu. Besede in dejanja svoje oboževanke — pripovedoval je vse; in kakšen je bil njegov nemir ob najmanjši njeni bolehnosti, kakšno njegovo veselje, kadar je bila skrb pri kraju!

Takrat se je smejal kakor srečen otrok, kakor nor je objemal sivo materino glavo, in večni refren ljubezni se je neprestano oglašal iz njegovih ust.

Ona pa, ljubljena ženska, se je podlo, strahopetno in lažljivo obrnila od njega — in to v takem trenutku!

Premišljajoča te reči ob nepremagljivem ihtenju, je Silvija vcepljala svoje sovraštvo pozorni banditovi duši. Ko je povedala

vse in se ji je zdelo, da jo je mož dobro razumel, je zaključila:

— Hodi ... toda ne ugonobi je ... Ona mora poginiti od moje roke ... Idi, in privedi jo k meni! ... Začela bova z njo! ... Pojdi, in prinesi mi kmalu novic ...

— V dveh urah vam jih prinesem, je dejal Skalabrino.

In nemudoma je odšel.

Rolandova mati je sedla v kot njegove skromne čumnate, zakrila si glavo s pajčolanom, kakor da hoče spraviti zunanjo luč v soglasje s temo svojih misli, in je čakala.

Cez dve uri se Skalabrino še ni vrnil, kakor je bil obljubil. In tudi opoldne je bil še vedno odsoten.

— Gospa, je dejal sočuten glas, ali nočete nekoliko poobedovati? ...

Silvija je dvignila glavo in spoznala Ivano.

— Hvala, dete moje, je odgovorila s rahlim, prijaznim glasom.

— Ali dovolite, da obnovim vaš obkladek na čelu? ...

— Čelo me ne boli ...

Ivana je počakala par trenutkov; nato je zamrmrala:

— Uboga žena ... kako vas pomilujem ...

In odšla je, tiho, nešumno, kakor je bila prišla.

Dan je minul.

Skalabrino se ni vrnil!

Vrnil se ni niti drugi, niti tretji dan.

Rolandova mati je čakala štiri dni, ob postrežbi Ivanini, ki ji je edina drugovala.

Nato se je pričel obup lopotati njene duše.

Vse štiri dni je mislila samo nato, kako bi maščevala ali pa osvobodila svojega sina.

Pred vsem jo je navdajala misel maščevanja. In to, da je Skalabrino izginil, ji je bilo strašen udarec.

Kaj naj zdaj stori? ...

Sama v Benetkah, stara in oslabela — kaj ji je bilo storiti? Pri sebi je imela samo Ivano, in ta je bila še otrok; jedva da ji je bilo štirinajst let.

V teh perečih urah obupane sramote se je raztajalo srce stare dogaresi; njene oči so se navadile plakati in njena želja po maščevanju je odnehala.

Toda čim manje je mislila na maščevanje, čim tiše se je oglašal v nji ponos patricijke, tem glasneje je kričala v njenem srcu materinska ljubezen in postajala edina misel njene duše.

Rešiti ga! ... Oh, rešiti ga za vsako ceno! ...

Toda kako? ... Energija uboge žene, izprva prerazgreta po strašnih dogodkih, ki so se zgodili pred njenimi očmi, je zdaj padala. In zdelo se je, da ji s solzami vred uhaja tudi sila, ki jo je dotlej podpirala in krepila.

Nekega jutra jo je Ivana videla odhajati.

Silvija je zamahnila, kakor človek, ki hoče reči, da odhaja tja v en dan, in je odšla. Ponoči se je vrnila v bedno sobico na pobrežju. Ivana je vzkliznila od radosti, ko jo je zagledala. Toda starka ni pazila na to: zdaj ni živela zanjo nobena stvar več na svetu!

Drugi dan in naslednje dni je istotako odhajala — čakati pred glavna vrata palače Foscari.

To je poslalo odselej njena navada.

Vsako jutro je Silvija odhajala, ostajala zunaj, ne da bi zavžila le grizljaj kruha, in se vračala šele pozno zvečer. Ljudje, ki so videli ta živi kip, ki je stal neprestano pred palačo Foscari, zastrt v črn pajčolan, so prihajali bliže, da ga pogledajo. Toda ko so spoznali ženo bivšega doža beneškega, so se z grozo obračali proč. Kajti vsaka najmanjša simpatija, izkazana obsojeni rodbini, bi se bila smatrala za dejanje upornišтва, in vohuni, ki so prežali na vseh vogalih, bi jo bili nemudoma ovadili Desetorici.

Dolgi štirinajst dni se je Silvija ukvarjala s tem mučnim straženjem. Na večer štirinajstega dne je ravno že hotela oditi, še bolj umorjena in bleda nego prejšnji dan; takrat pa je stopil Foscari na ulico.

Silvija je stala pred njim. Začuden je dvignil glavo.

— Foscari, je izpregovorila ona, prihajam vas prositi ...

Veliki inkvizitor je nejevoljno zamahnil. Silvija je sklenila roke.

— Poslušajte prošnjo matere, je povzela z drhtečim glasom, vrnite mi mojega otroka ... Foscari, vi niste slab človek. Če izpregovorite vi besedo, bo moj sin jutri svoboden ...

(Dalje.)

ker se kože dobro prodajo. Loviti ga ni težko. Spreten Kitajec lahko ujame na dan 30—50 tabarganov, love jih v mreže, v zanjke in v pasti. Tabarganska kožuhovina ima precej visoko ceno.

Lov na tabargane.

Letos so se pod zimo pojavile v severni Mongolski nove množine tabarganov in so se pomikale naprej Kitajci so se novih gostov zelo razveselili, ker jim je kazalo dobro kupčijo. Cele vasi so šle na lov in so prinesle domov bogat plen. Cele vozove kožuhovine so imeli naložene in so jo že skladali v vagone, da jo odpeljejo v Evropo. Blaga je bilo toliko, da ga niso mogli niti takoj spraviti na trg. Naenkrat pa se je v vseh krajih, kjer se je vršil lov pojavila strašna morilka — kuga. Ozračje se je stemnilo, smrdelo je po čudnem duhu, kuga se je širila od vasi do vasi. Ljudje so začeli bežati na vse strani.

Beg pred kugo.

Tabargan živi po stepah in poljih, svoje prebivališče ima v raznih skalnatih podzemskih luknjah, kjer ostane toliko časa, dokler ga ne prežene lastni odpadki. Včasih pa se pojavi med množicami kuga in takrat beže živali kamor morejo, ker slutijo za seboj smrt. S tem pa ravno zaneso boleze v druge kraje. Tisoče in tisoče jih obleži na poti. Tabargan namreč po zimi spi. V svojih otlinah požro tabargani vsakega sostanovca, ki zbolí, da ne dela napotja, onega pa, ki pogine za kugo, se nihče ne dotakne, ker takrat vedo, da je čas bežati. In takrat se vse spusti v beg. Enako pobegnejo ljudje, ko med njimi začne razsajati kuga. V Mandžuriji so poznali to grozno bolezen, zato so takoj po prvih pojavih iskali pomoči na ruskih tleh. Rusija pa se je bala, da se ne zaneše bolezen v Rusijo. Zato je zavarovala še pred meseci mejo in je pazila, da se osame kraji, kjer so umirali ljudje. Toda kuga se je širila, prišla je v Harbin in je morila med Kitajci. Na tisoče ljudi je ležalo po vaseh. Kitajska vlada je prosila evropske države, naj pošljejo zdravnike in zdravilne. Toda vsa pomoč je bila zaman. Število zdravnikov ne zadostuje in večina jih je postala žrtev kužne bolezni. Vsled velike obljudenosti je težko zadržati množice na enem mestu.

Strah pred kugo.

Kakor so bile včasih pri nas razširjene razne prazne vere o božji šibi, o nebeških znamenjih itd., tako so razširjene tudi med priprostimi Kitajci razne vraže o kugi. Predstavljajo si jo kot slabega duha, ki gre z žarečimi očmi od hiše do hiše in pomori vse prebivalce. Zato pravijo, da je dobro sredstvo proti kugi, ako se vrata zapro in se hodi kje drugod noter in ven, da zli duh ne najde vhoda. Dobro je tudi, pravijo, da se človek ne vstraši preveč, ampak se resno drži, ker potem duh kuga misli, da ga je že kak drug duh prehitel in ne gre v hišo. Take vraže verjame dobri Kitajec, seveda pri tem daruje tudi svojim bogovom, a to nič ne pomaga. Tudi v Evropi se že boje kuge in ruska vlada je storila vse, da bi se iz Harbina — kjer pomrje 200 ljudi na dan — bolezen ne zanesla v Evropo. Zato se desinficira pošta in blago. Prej so od kuge pomrle cele pokrajine v teh krajih, sedaj pa ko gre železnica do Harbina, je nevarnost za nove nasebine in za Evropo. Zato je velik strah pred njo.

DNEVNE VESTI.

Shod pri Šarcu na Karlovski cesti, ki se je vršil včeraj popoldne

je bil tako obiskan, da so bili vsi obširni prostori natlačeni polni. Bilo je navzočih čez 100 zborovalcev. Shod je otvoril predsednik šentjakobskega gospodarskega in političnega društva g. Bergant povdarjajoč, da se naprednjaki ne skrivajo po zakonitih luknjah in da jih tudi ni strah pred nasprotniki kakor klerikalci. Prvi govornik g. Adolf Ribnikar se je uvodoma bavil z volilnimi imeniki, in na vzgledih dokazoval krivičnost nove volilne reforme, katero so klerikalci sklenili le po svojem okusu. Toda tudi jim ne topri nese zaželjenega uspeha in večina je v bodočem občinskem svetu že zagotovljena narodno-napredni stranki. Govornik govori dalje o Mandljevih okrožnicah in o klerikalnem režimu na deželi, pred katerim svari ljubljane. Drugi govornik g. Rasto Pustoslavšek govori o „značajih“ v klerikalni stranki in popisuje na kak način so se prelevili iz naprednjakov v klerikalce dr. Šušteršič, pl. Šuklje, dr. Pegan, Zajc in drugi! Govornik je tudi pokazal fotografijo dr. Pegana, ki ima na prsih savanski trak. Burno odobravanje je sledilo izvajanjem govornikov.

Javen shod napr. političnega in izobraževalnega društva za kolizejski okraj se je vršil včeraj popoldne pri Fortuni na Vodovodni cesti. Po otvoritvenih besedah prof. Reisnerja govori g. dr. Josip Lavrenčič. Začetkomu poudarja važnost prihodnjih volitev, se peča z novim obč. volilnim redom zlasti pojasni krivice, ki se gode delavstvu v III. volilnem razredu. Dokazuje na par slučajih, kako klerikalci delavstvo le v svoje strankarske namene zlorabljajo, in kako so jih že oškodovali. Nadalje govori o mezdah in službenih razmerah mestnih delavcev ter o nalogah naprednega občinskega sveta napram delavskemu vprašanju. Prof. Reisner na to še s številkami dokazuje krivice, ki se gode delavstvu z novim volilnim redom. Klerikalci so tudi nasprotniki ljudske izobrazbe — to dokazuje njihovo obnašanje proti narodnim zahtevam na šolskem polju. H koncu še omenja posamezne zahteve kolizejskega okraja, ki jih bode moral prihodnji občinski svet upoštevati ter pozivlja k marljivji agitaciji. Shod je bil prav lepo obiskan.

Iz naše policijske torbice. Znanega ljubljanskega lahkoživca Karola Spindlerja je v soboto večer menda že 40. pot v gostilni pri Lahu zagrabila roka pravice. Korl si je to pot „izposodil“ hlače ter jih „izposodil“ naprej za par frakelnov jeruš. — Onesvestila se je mestna uboga Marjeta Štrus, ko je prišla v trgovino pri „Miklavžu“ v Medenih ulicah. Prepeljali so jo z rešilnim vozom domov. — Trčila sta v Kopitarjevi ulici posestnik Ivan Zakrajšek ter neki izvošček. Zakrajšek je prehitro vozil, izvoščekov voz je bil na več krajih razbit. — Smrdljive jajce je prodaja branjevka Marjeta Tomažin iz Kočevja. Za to uslugo ji je tukajšnje sodišče izkazalo protiuslugo se glasečo na 24 ur zapora. — Brez dovoljenja je krošnjarij po Ljubljani neki Kazimir Pintarič iz Varaždana, zato ga je dovoljenje polumeseca na Dunajski cesti odvedla seboj roka pravice. — Ker je sedaj s premogom dobra kupčija, je voznik Jakob Bistan tako globoko pogledal v kozarec, da je pozneje sedeč na vozu, padel pod konja ter zadobil več spominov na vožnjo s premogom po Elizabetni cesti. Pobral ga je neki delavec ter izročil njega, konja in voz gospodarju.

Iz Zveze slovenskih pevskih društev. Upravni odbor „Zveze slov. pevskih društev“ je sklenil v svoji zadnji med drugim, da dobivajo „Zvezni“ člani še nadalje brezplačno „Zvezno“ glasilo „Pjevački Vjesnik“; stori se vse potrebno, da se aktivirajo „pevske župe“;

predvsem ljubljanska, tržaška, goriška in štajerska, da se pospeši intenzivno delo. V dosegu kar najožjega stika s pevovodji pevskih društev se bo korespondiralo o „Zveznih“ vprašanjih naravnost s pevovodji ter se jim bo izposloval prost vstop k vzornim ljubljanskim koncertom; obenem se jim povrne del potnih stroškov; pred koncerti naj bi se vršili sestanki pevovodij s predavanji. „Zveza“ bo šla nadalje društvom na roko pri sestavi sporedov ter jim na željo preskrbovala soliste za njihove koncerte. — V Ljubljani se ima ustanoviti arhiv za muzikalije, iz katerega se bodo posojevale društvom proti neznatni odškodnini note. — Vsako leto se izdajo poročila o glasbeni literaturi; „Zveza“ posreduje skupno naročanje „Novih akordov“. — Preskrbeli se bodo sodelavci pri jugoslovanski enciklopediji, v kolikor se tiče slovenske glasbe. Društva se pozovejo potom okrožnice na poset „Hlaholove“ slavnosti v Pragi in na sodelovanje v „Zvezi“. — Izmed važnejših internih radjev je omeniti, da je odbor izvolil iz svoje srede ožji odbor, ki upravlja tekoče posle, dalje artistični in organizacijski osek. — Gospod Pavel Gorup je odložil odborništvu, kar se je vzelo na znanje. Glasbeno društvo „Ljubljana“ je naznanilo, da se ne smatra „Zveznim“ članom. — Blagajnikovo poročilo izkazuje o „Zveznem“ koncertu dne 7. decembra 1910 prebitek v znesku 246.25 K.

Fantje iz Grahovega so bili v noči 14. novembra posebno židane volje. Začele so jih srbeti tudi roke tako hudo, da jih je nočni čuvaj spodil domov. Nekateri so ga ubogali, nekaterim pa se ni zljubilo iti spat. Med temi sta bila tudi Janez Hiti in Jože Kovač. Janez je imel na Jožeta piko. Beseda je dala besedo. Jože je dejal, da ga Janez ne bo več v vodo metel in sploh naj ga le poskusi udariti, on, Janez, že ve, kje je sodnija. Jože pa, ali tega Janezu ni verjel, ali so ga preveč srbele roke in noge, skratka, vrgel je Janeza parkrat na tla, ga obrcal in pobožal po nosu, tako da je bil Janez ves krvav. Pozneje pa ga je začela boleti tudi noga, tako da je bilo treba male operacije. Janez je bil prepričan, da je to spomin še od onega večera. Iz vsega se je izcimila ovađa radi težke telesne poškodbe. Z zadevo se je pretečeno soboto pečal kazenski senat deželnega sodišča. Obtoženca je zagovarjal dr. Pegan, prizadete Kovača dr. Tekavčič, ki je zahteval poleg drugih stroškov tudi K 600 za bolečine. Sodna izvedenca dr. Schuster in dr. Plečnik nista mogla konstatirati, da je poškodba od onega pretepa. Državni pravdnik pa to pot ni dal prav nič na mnenje sodnijskih kapacitet, nego se je postavil na stališče lajka, kar si je treba dobro zapomniti. Zato pa senat ni pustil sodnih izvedencev na cedilu, ter obtoženca obsodil le radi lahke telesne poškodbe na pet dni zapora ter 15 K za Jožetov razbiti nos. Za ostalo se bosta Janez in Jože še pri civilnem sodišču pomenila.

Tekmovalno sankanje v Bohinjski Bistrici. Kakor se nam poroča, priredijo športni krogi iz Ljubljane, Gorice in Trsta veliko tekmovalno na umetnem sankališču „Belvedere“ v Bohinjski Bistrici. Vodstvo dirke je sestavljeno iz Slovencev, Lahov in Nemcev. Program te res zanimive tekme je sledeči: V soboto dne 11. februarja ob 9. uri zvečer se vrši na čast dirkačem v veliki dvorani hotela Triglav vojaški koncert c. in k. vojaške godbe št. 47. iz Gorice in plesni venček. Toileta za to veselico in ples je športna ali promena. V nedeljo 12. februarja vrši se tekmovalno in sicer je prva tekma seniorjev 1700 m za prvenstvo Bohinja. Druga

tekma damska tekma 800 m, tretja tekma tekma dvosedežnih sank in četrta tekma tekma juniorjev 1200 m. Razpisanih je 15 dail. Začetek tekme je v 3/4 11. uri popoldne. Prijave k tekmi je treba nasloviti do 11. februarja na vodstvo dirke Belvedere, Bohinjska Bistrica. Natančna pojasnila za Ljubljano daje Tourist-office, Deželna zveza za tujski promet v Gorici pisarna dr. Treo. Znižani zimsko-športni vozni listki iz Ljubljane in Gorice dobe se proti legitimaciji opravičenih športnih društev v pisarni deželne zveze za tujski promet. Pričakovati je, da se slovenski športni krogi te tekme množestveno udeležijo.

Oče in hči. Dne 31. t. m. sta se v Zgornji Senici pri Medvodah sprla neki posestnik in njegova hči. Nasilni oče je zgrabil hčerko za lase in ji grozil konečno tudi z nožem. Ko je ta vsa prestrašena zbežala iz hiše je oče zgrabil za sekuro, razsekal hčeri šivalni stroj in ji tako povzročil škodo v znesku 130 K.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu januarju 1911 je 568 strank vložilo 200.346 K 27 h, 451 strank dvignilo 152.370 K 7 h, 8 strankam se je izplačalo posojil 13.300 K. Stanje hranilnih vlog brez kapitalizovanih vložnih obresti 4.609.670 K 26 h, stanje hipoteknih posojil 2.991.852 K 30 h, stanje občinskih posojil 469.593 K. Denarni promet 581.290 K 93 h.

Repertoire slovenskega deželnega gledališča. Jutri, v torek se poje drugi za par-abonente Albinjeva opereta „Baron Trenk“, ki je včeraj popoldne do zadnjega kotička napolnila gledališče. — V četrtek se poje drugi za nepar-abonente opereta „Baron Trenk“. — V soboto se igra prvič dramska noviteta, madjarska komedija „Na dolovskem gradu“, ki je spisal najodličnejši madjarski dramatik Fran Herczeg (za par-abonente). — V nedeljo popoldne ob 3. Falsova opereta „Ločena žena“, — zvečer prvič v sezoni najboljša Pucinijska opera „Bohème“. Operetno osobje pripravlja Leharjevo „Veselo vdovo“, operno Gounodovega „Fausta“, dramsko pa Hauptmanovega „Voznika Henschela“.

Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi IV. redni občni zbor v torek dne 7. t. m. ob pol 8 uri zvečer v lokalno „Zum Magistrat“ (I. Lichtenfelsgasse 3. poleg rotovaža). Na dnevnem redu so poleg običajnih točk: volitve v odbor in v eksekutivno nar. dijaštva. Nadalje sporoča društvo, da prireja vsak četrtek ob pol 8 uri zvečer v društvenih prostorih (VIII. Breitenfeldergasse 20.) redna predavanja; tačas ima tov. jurist Ivan Sajovic ciklus o socializmu.

„Slovan“. Mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Izšla je tujta številka tega našega najlepšega salonskega mesečnika, ki bi ne smel manjkati v nobeni boljši družini. Vsebinska 3 štev. je sledeča: Milan Pugelj: Ura z angeli. — Ivan Ivanov: Cigan, Glumci. — Dr. Fr. Ilešič: Domači avtor. — Ivan Lah: Spoznanje. — Grga Koritnik: Fragmenti ljubezni. Albin Ogris: Edonara Rod. — Dr. Fr. Ilešič: Pesnik-jubilant. — Utva: Katrica. — Ivan Ivanov: Osamljenost. Tovit: Pri delu. — Listek. Listek pri naša bogato vsebino, pregled po naši in tuji književnosti in splošne kulturne beležke. Med ilustracijami najdemo nekaj Melkusovih del, sliko prof. Kramarja, Ivekovičev Veroniko Deseniško i. dr.

Zvonček. List s podobami za slovensko mladino. V krasno opremljeni obliki je izšla 2. številka našega mladinskega lista, ki prinaša sledečo vsebino: Rado Osvin: Zimska plan. — R. Gašperin: Komar in muha. — Ivan Legat: Mati. — Marica Gregoričeva: Slab tovariš. — Rado Osvin: Sv. Trije

kralji. — M. P.: Milki Čečevi. — Drag. Humek: Majka priroda pripoveduje. — V. G.: Mrz. — Milan Dolinar: Gosli bas in cimbale. — Pouk in zabava. Priporočamo!

Kdo sme voliti pri ljubljanskih občinskih volitvah?

Kdo voli v prvem volilnem razredu?

V imeniku prvega volilnega razreda mora biti vpisanih 2/3 vseh onih 24 let starih oseb moškega in ženskega spola, katerim je najmanj eno leto predpisan v občini ljubljanski občinskem dokladam podvržen t. j. kak drug davek kot osebna dohodnina. Tudi juristične osebe so med volilci tega razreda.

Kdo voli v drugem razredu?

Tri petine takih volilcev, ki ne pridejo več v prvi razred, voli v II. razredu. Razen teh so še volilci v tem razredu. a) člani knezoškofijskega stolnega kapitelja in v dušnem pastirstvu, v službi cerkvenih oblastev ali na javnih ljudskih in meščanskih šolah nameščeni duhovniki vseh konfesij; vse te osebe tudi, če so stalno ali začasno vpokojene; b) službojuči, stalno ali začasno vpokojeni dvorni, državni, deželni in javnih zakladov uradniki ter uradniki ljubljanske občine; c) častniki (avditorji, vojaški zdravniki, vojaški računovodje) in vojaški duhovniki v pokoju in v razmerju izven službe, kakor tudi aktivno službojuči, vpokojeni in v razmerju izven službe stoječi vojaški uradniki; d) doktorji, ki so dosegli svojo akademsko stopnjo na kakem tozemskem vseučilišču ali na kaki drugi tozemski visoki šoli; pooblašeni civilni tehniki in rudniški inženirji ter oni tehniki, ki so postali na kaki tozemski tehniški visoki šoli stroge izkušnje, dalje magistri farmacije, ki so prestali na kaki tozemski visoki šoli izkušnje, — vse te osebe pa le, ako imajo v občini domovinsko pravico; e) voditelji in stalno nameščeni učitelji na javnih ljudskih in meščanskih šolah, ki so v občini in direktorji profesorji in učitelji, ki so nameščeni na drugih javnih učiliščih v občini; dalje pa tudi stalno ali začasno vpokojeni voditelji in učitelji javnih ljudskih in meščanskih šol ter stalno ali začasno vpokojeni direktorji, profesorji in učitelji javnih učilišč sploh.

All imajo tudi učiteljice volilno pravico?

Stalno nameščene, stalno ali začasno vpokojene učiteljice na javnih ljudskih in meščanskih šolah v občini imajo tudi volilno pravico.

Kdo še je volilec v drugem razredu?

Oni, ki plačajo več kot 30 kron na leto osebne dohodnine. Imeti pa morajo v Ljubljani že najmanj dve leti redno bivališče.

Važna razsodba ministrstva za javna dela.

Pivovarna Puntigam proti pivovarni v Lescan.

Pretečeno soboto se je vršila pri tukajšnjem deželnem sodišču zanimiva kazenska obravnava in sicer o zadevi, o kakršni se pri nas doslej še ni obravnavalo in ki je še le vsled razsodbe ministrstva za javna dela postala temelj obsodbi deželnega sodišča.

MALI LISTEK.

Koncert „Glasbene Matice“.

Včeraj, 5. februarja je priredila „Glasbena Matica“ zelo krasno uspešni koncert v veliki dvorani ljubljanskega hotela „Union“.

Splošen utis je bil, kakor vedno, nad vse dober in zadovoljiv; najsi se že ozira na sestavo repertoira ali na njegovo izvajanje.

Največja zasluga gre v prvi vrsti koncertnemu vodju g. M. Hubadu, ki je z najfinjšim okusom za lepoto in muzikalno dovršeno izbral iz vse množice skladb, iz „Novih Akordov“ one ki zaslužijo v prvi vrsti, da jih izvaja „Glasbena Matica“. Glavni del koncerta so bili a capella-zbori, moški in mešani.

Ker po finosti prednašanja, ak-saktni ritmiki, glasovni dinamiki in preciznosti izvajanja moški zbor pred vsem zasluži pohvalo, se hočemo najprej pešati z njim. Nastopil je samostojno v dveh Aljaževih zborih, v

Juvančevem „Pastirju“ in v Gerbičevem „Lahko noč“.

Aljaževa „Zakipi duša!“ je v prvem delu, ki se ob koncu ponovi, navdušen spev domovini, ki nas mestoma kot koračnica naravnost elektrizuje. Dobro je bil pogojen različen smisel prve in druge kitice, ki se je karakterizoval v različni deklamaciji. Tretja kitica — baritonski samospev s spremljevanjem zbora — je melodiozna himna slovenski pesmi. Solist g. R. Trošt je svojo nalogo rešil zelo povoljno. Ta samospev, ki je imel največ vodilne vloge izmed solovstopov tega koncerta sploh, je izzvenel vsled Troštovega dobro šolanega in čistega glasu zadovoljivo — posebno hvalimo jasno izgovarjavo in lepo vokalizacijo —, ugajalo nam je temperamentno prednašanje. — Druga g. Aljaževa kompozicija „Divna noč“ je fin zbor, ki s svojo jednostavnostjo nič ne izgubi na vplivu in vrednosti. Ta na Schuberta spominjajoči zbor, ki je s krasno izvajanimi pp še mnogo povzdignil lepoto harmonije vsakega akorda je pokazal velike prednosti dobro discipliniranega moškega zbora. Ponavljajoči se motiv zibanja je bil v visokem tenorskem piano zelo učinkovit.

Ferdinand Juvančev moški zbor „Pastir“ je preljubezniva, naivnovesela pesem, ki se mora nad vse priljubiti. Dasi muzikalno ne stoji previsoko, zna si njena melodioznost vendar na prvi hip pridobiti vse poslušalce, skratka, „Pastir“ je biser po slovenskih ljudskih motivih napravljene pesmi. A-durski začetek in konec z basovsko melodijo v ospredju je lep okvir baritonskega in tenorskega samospeva, katera spremlja zbor. Kot člana pevskega zbora sta gg. dr. Černe in Jež pokazala tudi v solonastopih izredno lep glas in sigurnost, ki je zaradi hitrega tempa upoštevanja vredna. Moški zbor je z hladnim staccato med tenorsko-baritonskim dvospevom zelo povečal splošni efekt. Tudi dijaški zbor je pri sodelovanju pokazal eksaktnost in dobro šolo. Četrtri moški zbor je bila Gerbičeva „Lahko noč“, lepa kompozicija, odlična po karakteristični modulaciji in dramatično izraženi srednji melodiji, v kateri pa baritonska solo-vloga ne pride do pravega povdarka, dasi je bila dobro izvajana.

Izmed mešanih zborov, pripadajo razen Ferjančičevega „Tone solnce“ vsi dr. G. Kreku in E. Adamiču; če izvajamo D. Jenkovega zbora s

spremljevanjem orkestra „Tanana“. Fran Ferjančičev „Tone solnce“ je melanholično-elegičen b-durski spev redke, čutapolne ubranosti. Gregoričeve besedilo je odel komponist v muzikalno-dramatično skladbo, ki se simbolno vzdiga v drugi kitici in prekrasno izzveni v resigniranem, cerkvenim žalnim spevom podobnem koncu. Matičin zbor je znal povzdigniti čustva polno skladbo na zasluženo višino.

S ponavljanjem Jenkovega ciganskega zbora „Tanana“ iz spevo-igre „Vračara“ je Gl. Matica izpolnila srčno željo vseh poslušalcev. Ta kras muzikalnega slikanja kulminuje v lepih solo sopranov, katerim sledi ponovljen motiv celotnega zbora. Velikanski utis na poslušalce je najboljše dokumentoval buren aplavz, ki pa je veljal tudi preciznemu spremljevanju Slov. Filharmonije.

In sedaj naša dr. G. Krek in E. Adamič! Resnično at last not least! Izmed dveh dr. G. Krekovih skladb damo na vsak način prednost njegovi „Tam na vrtni gredi“. Če tekstovni in muzikalni naglas dvakrat nista kongruentna, to se od-pusti odlični njenim vrlinam, mo-

dernemu slogu in psihološko-dramatični deklamaciji. Posebno fraza „roso bo oko“ je prekrasna. Padajoči kromatični postopi, menjajoči se med tenorjem in basom napravijo v ppp koncu težak tragičen učinek. — „Kakor bela golobica“ pa je tihe sreče popoln zbor, ki prehaja v prikpejavajoče veselje v crescendo in stringendo druge kitice, ki se končava v kompozitorsko-rafiniranem koncu, v katerem imata visoki tenor in sopran s trijolami težko nalogo. — In E. Adamič? Štiri skladbe njegove smo čuli, eno lepo od druge, tako, da le s težavo rečemo: „Petnajst let“ je najlepša. Kakor hipno bojazan v ljubezenski sreči v „De-kletce, podaj mi roko“, tako krasno slika tudi „V gozdu“ žalostno osodo snrice, ki jo v srce zadene strel. Efektna dramatika v obeh slučajih opisuje tragika teksta. Da se zahteva od moškega zbora ravno tako glede višine, kakor glede drznosti intervalskih skokov mnogo, je pri Adamiču znano.

Veseli, naivni slog v „Petnajst let“ karakterizuje lahek stakatičen valčkov motiv basa, ki prepleta skladbo, lov „V gozdu“ pa zelo imenitno vpe-ljava in končava fanfarski motiv z ženskim in ob koncu z možkim pri-

Zadeva, ki se je vlekla že leto dni, je sledeča:

Pivovarna Puntigam ima, kot znano, svoje sode na robu rdeče zaznamovane. Ta zaznamba je zakonito registrirana. Lastnik pivovarne v Lescah pa je ta znak posnel tudi za svoje sode, tako, da vsak, ki je videl tak sod, je mislil, da je to last pivovarne Puntigam. Lastnik je bil na to od konkurence opozorjen s pozivom, da tako zaznamovanje odpravi. Toda tudi ta poziv je ostal brezuspešen. Cimerman je prodal pivovarno v Lescah zadrugi, v kateri je večina zagrizjenih koroških Nemcev in razen Legata iz Lesca malo slovenskih družnikov. Ti so prevzeli sode, kakor so jih dobili. In zopet je bila zadruga kot nova lastnica opozorjena na protizakonito označitev sodov. Pa tudi novi gospodarji se za ta opomin niso brigali. Pivovarni Puntigam ni drugega preostalo, kot nastopiti sodnijsko pot. Zastopnik tukajšnje zaloge Puntigam dr. Ravnihar je vložil ovadbo na dež. sodišče. Proti obtožnici pa se je zadruga pritožila na grobno nadsodišče. Le to pa je izjavilo, da se o zadevi ne more preje soditi, predno ni ministrstvo izreklo razsodbe, ali je to označitev sodov zakonito zajamčeno pivovarni Puntigam, oziroma ali spada to barvanje sodov sploh pod zakonito varstvo.

Ministrstvo za javna dela je razsodilo, da spada od pivovarn vpeljano, notorično negovano označitev sodov pod zakonito varstvo ter da je vsako posnemanje od strani konkurence kaznjivo.

S to razsodbo je bila predležeča zadeva takorekoč že rešena ter obsojena. Zastopnik dr. Ravnihar je z ozirom na to razsodbo še enkrat opozoril zadrugo v Lescah, da odpravi rdečo označbo sodov. Zopet brezuspešno. Meseca decembra je dr. Ravnihar pustil potom oblasti zapleniti 2000 takih sodov. Dal jim je na razpolago, da vsaj sedaj, ko vidijo, da je stvar postala resna, postanejo pametni. Ali tudi ta zadnji opomin je našel v Lescah le gluha ušesa.

Dr. Ravnihar je vložil novo obtožbo in sicer proti prejšnjemu lastniku, proti bivšemu pivovarju ter proti načelnstvu zadruge. Prejšnji lastnik pa je med tem izginil, pivovar je izstopil iz službe, tako je pretečeno soboto sedelo le načelnstvo zadruge na obtožni klopi. Zagovarjati bi imel obtožence prejšnji zastopnik pivovarne Puntigam, dr. Eger, pa si je prihranil blamažo, ter rajše doma ostal. Kazenskemu senatu je predsedoval dvorni svetnik Pakj. Kot „corpus delikti“ so se privahili v razpravno dvorano sodiške Leske pivovarne; od daleč na las podobni onim iz Puntigama. Kot priča je fungiral tudi višji ravnatelj pivovarne Puntigam. Obtoženo načelnstvo se je zagovarjalo s praznimi izgovori, da ni bilo časa za prenovitev rdeče barvanih sodov.

Deželno sodišče je na podlagi razsodbe ministrstva za javna dela obsojilo načelnika tožene zadruge Gwantschnigga (svoj čas slovenski Klančnik) iz Celovca ter uda načelnštva Ivana Legata iz Lesca vsakega po 100 K globe oziroma 10 dni zapor, odstranitev rdeče barvanega roba vseh sodov ter priobčenje razsodbe v „Laibacher Zeitung“, „Klagenfurter Zeitung“ in „Tagesspost“.

Pivovarnarji glejte torej, da ne hodite v zelje h konkurenci, niti kar se tiče barvanja sodov ne!

Kupujte „JUTRO“.
Izvod samo 4 vinarje.

četkom prvih dveh taktov. Jenkovo pesem „V snegu“ je Adamič na njemu lasten način ekscentno uglasbil. Kontrast glasbenega slikanja v prvi in drugi kitici se izražajo v jasnih c-dur-skih akordih, ki zatemne v bolestem tenorskem vzkluku, da končno preide vse v obupni konec izgubljenega vesolja ob rožni pomladi.

Ti dr. G. Krekovi in Adamičevi spevi zahtevajo od zbora izredno mnogo in so v kljub kratkosti in navidezni skromni lepoti zelo težavni. Prekrasni uspehi vseh zborov je tedaj velika zasluga ravno tako koncertnega vodja, ki z vso dušo ohranja Gl. Matiči večajoči se renome, kakor zboru, ki ima tudi v ženskih glasovih, če prav ne tako veliko tehnično izurjenost, ko v moških, pa vendar izredno svežost in temperiranost.

Ocen o orkestralnega in instrumentalnega repertoira kakor par pripomb K. F. Gerbičevem teretu „Rožmarin“ v jutrišnji številki.

Istotako priobčimo oceno o „Mariji Stuart“ v jutrišnji številki.

—a—

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Nesreča na vrbskem jezeru.

Celovec, 6. februarja. Včeraj sta na Vrbskem jezeru vdrla v jezero dva 14letna fanta in utonila. Vsaka pomoč je bila izključena.

Monsignor Weiß.

Celovec, 5. februarja. Kakor se poroča, je bivališče znanega goljufa, bivšega ravnatelja zveze koroških hranilnic, monsignora Gabriela Weißa, že znano. Nahaja se v mestu Minnesota v Združenih državah in je odtam kaj poslal že več pisem v domovino. Prosil je tudi celovški knezoškofijski ordinarijat za dovoljenje, da bi smel še maševati.

Češki teologi in prisega proti modernizmu.

Praga, 5. februarja. Zveza čeških teologov na teološki fakulteti v Pragi je sklicala za četrtek veliko zborovanje, da zavzame svoje stališče v vprašanju znanega papeževega odloka glede prisega proti modernizmu.

Ruska carska dvojica na Nemškem.

Berlin, 5. februarja. Ruska carska dvojica pride že tekom meseca maja zopet na letovišče v Friedburg na Hesensko.

Konflikt med Rusijo in Norveško.

Petrograd, 5. februarja. Kakor se poroča, namerava Rusija v Severnem ledenem morju, kakih 100 km od Norveške utrditi luko Kildisund. Norvežani so raditega silno razburjeni. Listi pozivljajo vlado, naj se energično upre temu ruskemu načrtu.

Budgetni odsek.

Dunaj, 5. februarja. Seja proračunskega odseka je sklicana na 7. t. m. Na dnevnem redu je vprašanje glede ustanovitve italijanske pravne fakultete. Splošno prevladuje mnenje, da bodo slovenski klerikalci opustili obstrukcijo, vsled česar se nahaja vprašanje glede ustanovitve italijanske pravne fakultete v precej ugodnem položaju.

Delegacije.

Budimpešta, 5. februarja. Na današnji seji zunanega odseka ogrskih delegatov se je vršila razprava o proračunu zunanega ministrstva. Poslanec Kossuthove stranke, Szaghy je povdarjal, da je Aehrenthalova politika popolnoma zavožena in Avstriji škodljiva. Justhovec Bakonyi je razpravljal o potsdamskem sestanku. Poslanec Bathanyi je izjavil, da vse sedanje okoliščine kažejo, da bo zopet napočila trocesarska doba. Poslanec Nagy je vehementno napadal Aehrenthala radi njegove politike napram Srbiji.

Dunajski visokošolci in dogodki na krakovskem vseučilišču.

Dunaj, 5. februarja. V veliki dvorani hotela Savoy se je danes vršilo veliko zborovanje dunajskih visokošolcev vseh narodnosti. Vsi govorniki so z ogorčenostjo protestirali proti relegaciji krakovskih kolegov in proti vedno bolj se razširjajočemu klerikalizmu na avstrijskih visokih šolah. Po dolgotrajni debati je bila sprejeta resolucija, o kateri izražajo dunajski napredni visokošolci vseh narodnosti svoje simpatije krakovskim kolegom. Resolucija tudi naglašja, da so dunajski visokošolci pripravljeni na odločni boj in težke žrtve za svoje kolege v Krakovu. Na shodu je govoril tudi dunajski državni poslanec Ofner, ki je pozivljaj zborovalce, naj se energično upro proti naraščajočemu klerikalizmu na avstrijskih vseučiliščih. Proti resoluciji so glasovali štirje klerikalni visokošolci, kar je vzbudilo velikansko ogorčenje.

Afera Eulenburg.

Berlin, 5. februarja. Kakor se poroča, bodo znanega nemškega svinjarja kneza Eulenburga v kratkem prepeljali v Hanoveranski sanatorij. Knez se nahaja sedaj v gradu Lienberg in ne gre nikdar iz sobe. Državno pravdnštvo je hotelo nadaljevati kazensko postopanje proti njemu, a je sedaj odstopilo od svoje namere, ker se je Eulenburgu zdravstveno stanje zopet jako poslabšalo.

Razne vesti.

* Strahovita eksplozija v New-Yorku. V mestnem delu Jersey City je nastala pri prelaganju dinamita z voza na ladjo strahovita eksplozija, ki je učinkovala kakor potres. Hiše v celih okoličinah so celo poškodovane. Zračni pritisk je razbil na tisoče šip. V ulicah, v trgovinah in bankah je nastala silna panika. Ves promet se je ustavil. Mrtvih je do 25, ranjenih pa na stotine.

* Vrhunec nesramnosti. Po noči dne 30. januarja so vlomili tatovi v prodajalnico zlatarja Rennesta v Berlinu in so ga temeljito okradli. Odnesli so mu za 1200 mark zlatnine. Opazil jih ni nikdo. Ko so pa končali svoje „delo“, stopi eden od tatov k oknu zlatarjevega stanovanja, poteka, in ko zlatar odpre mu pove da so ga ravnokar okradli tatovi. Če pogleda skozi okno, jih lahko še vidi. Zlatar res pogleda in vidi tri može, ki so ravnokar zavili z ukradenim blagom v neko stransko ulico.

* Verska blaznost. Kako daleč sega verska blaznost in kako grozoviti so lahko njeni izbruhi, kaže sledeča dogodba, ki se je zgodila blizu Köslina na Pomorjanskem. Tam se je začelo neko novo versko gibanje pod imenom „Binkoštno gibanje“. Tudi neki zakonski mož se je temu gibanju pridružil. Te dni je prišel domu in je hotel svojo ženo zaklati in darovati bogu. Žena mu je k sreči ušla, mož pa je šel v hlev, pograbil tam tele, ga zaklal in mesto žene daroval bogu. Torej skoro nekaj takega, kakor Abrahamova daritev v židovskem starem testamentu. V prosvetljenem XX. stoletju smo torej srečno tam, kjer smo bili pred več nego dvema tisočletjema... Res, daleč so pripeljali farji ljudstvo!

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Damska žalna in modna krila najnovejšega kroja od 5 K naprej. Samo v konfekciji A. Lukič, Pred Škofijo 19. 10—2

Italijansko, francosko, nemško in slovensko podučje Šibenik, Selenburgova ulica 6, I. nad. 72 4—1

Absolventinja trgovskega tečaja želi takoj vstopiti v službo kot praktikaninja tu ali v ljubljanski okolici. Cenjene ponudbe pod B. B. na inseratni oddelku „Jutra“. 74/3—1

Primeren lokal v središču mesta z vodovodom išče „Klub slov. amater-fotograf“ v Ljubljani. Ponudbe z vsemi pogoji je poslati na društvo. 75/2—1

Dve elegantni meblorani sobi s posebnimi vhodoma se takoj odda. Grubarjevo nabrežje št. 16. 71 3—1

Salonske obleke fine, prodaja po K 52 konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred Škofijo 19. 53/5—1

Izjava.

Podpisani izjavljam, da bom proti vsakomur, kdor bi govoril, da sem še delničar „Glavne posojilnice v Ljubljani“, sodnijsko postopal, kajti kot delničar sem odstopil že dne 10. januarja 1907.

V Ljubljani, dne 4. svečana 1911.

Franc Kmetič,

ključavničar, Spod. Šiška.

Električen klavir

se ceno prod. Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Brez posebne obvestila.

Globoko potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem preizkušeno, da je naša iskrena ljubljena sestra in teta

Karolina Kaplan

danes, dne 4. svečana ob 9. uri zjutraj v 24. letu svoje starosti preminila s sv. zakramenti po kraki in mučni boleznih v gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne se vrši dne 6. svečana ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Selo št. 39 na pokopališču k sv. Križu.

Selo-Ljubljana, 4. svečana 1911.

Žalujoči ostali.

Prvi slovenski pogrebni zavod Jos. Turk in Brata Rojina.

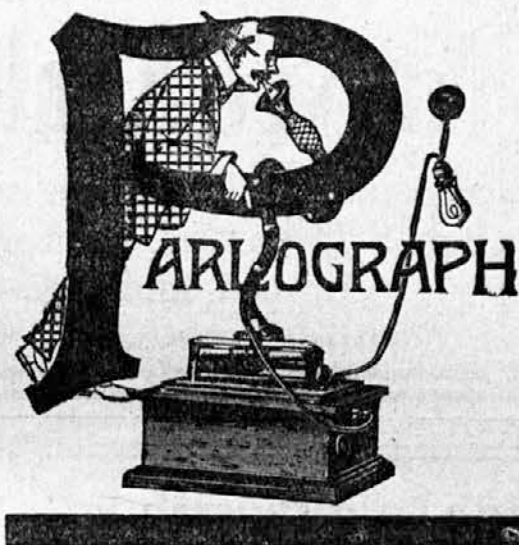
22 metrov jako dobro ohranjenih snežnih držajev (Schneefänger) se na sv. Petra nasipu 45 jako ceno prodaja

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Švici.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Najnovejši in za vsako pisarno najpotrebnejši

DIKTIRNI STROJ

Kdor si hoče čas in denar prihraniti, naj ne zamudi si nabavit ta stroj. Ceniki zastoj.

Vsakomur na ogled pri THE REX Co., Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion, Trevisan, ulica Fontana, Pipan, ulica Fabra, Bevk, trg Goldoni, Vovk, ulica Carducci, Stanič, ulica Molinpiccolo, Sekovar, Vojaški trg, Hrast. Poštni trg, Može, ulica Miramar, Magolo, ulica Belvedere, Geršina, Rojan, Raunacher, Campomarzio, Bruna, S. S. Martiri, Ercigoj, ulica Masimiliana, Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica del Istra, Bruna, ulica del Rivo, Bubnič, ulica Sete Fontane, Gramaticopulo, ul. Bariera, Spöder, ulica Bariera, Lavrenčič, Vojaški trg, Benusi, Greta, Kichel, Rojan, Bajc, ulica Gepa, Luzatto, ulica Aquedotto, Segulin, ulica Industria, Železnik, Sv. Ivan, Lug, ulica S. Lucia, Zidar, Sv. M. Magdalena, Hreščak, ulica Belvedere.

Ustanovljena leta 1818.

Ustanovljena leta 1818.

Pivovarna Mengeš JULIUS STARE

Zaloga v Ljubljani Metelkova ulica 19. Telefon št. 248.

priporoča svoje izborni vležano

marčno, dvojno marčno in bavarsko :: pivo v sodčkih in steklenicah. ::

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Lep vrt

se takoj odda v najem, ravno tam se tudi prodaja štiri velike vinske sode. Naslov pove inšeratični oddelček „Jutra“.

.. Iščem ..

edino le pri boljših detajlnih odjemalcih dobro vpeljanega, zaupanja vrednega

agenta

za prodajo mojih vlečanih žganjskih izdelkov slivovice, tropinovca, marečnega žganja.

Za prij. ponudbe prosim

Filip Josip Weinfeld,
Novi sad (Neuzatz, Ujvidék) Ogrsko.

Poročni prstani

močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi

1 par od K 7—

naprej

v modernih fasonah — graviranje brezplačno

pri

FR. ČUDNU

urarju in trgovcu v LJUBLJANI, samo Prešernova ulica št. 1.

— Ceniki s kolektarjem zastoj tudi po pošti. — Največja zaloga stenskih ur.

Nekaj izborno ohranjenih

automobilov

vseh velikosti se ceno prodaja

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,

Santergasse 13.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana Turjaški trg, šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Prva Primorska Tvoronica za lesne izdelke
z vodno silo

A. Kriznič & Co.

ob kolodvoru Podmelec

Sprejema v izvršitev: vse v stavbeno mizarsko stroko spadajoče izdelke za hiše, vile, šole, bolnišnice, cerkve, javna poslopja itd. kakor: Okna, vrata, podove, portale; popolne opreme ljudskih šol, šolske klopi po Rettig-ovem patentu itd.

Proračuni in načrti brezplačno.

Parketna tvornica opremljena z najnovejšimi stroji nudi parketne deščice iz hrastovega in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsakero množino!

Zahtevajte vzorce in cene.

Strugarski oddelek nudi vse v strugar. stroko spadajoče izdelke.

JAMSTVO! JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena!

Obisk strokovnjaka interesantom brezplačen.

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izdelke kakor: raznovrstne cevi, tlakovne plošče v vseh barvah, vse vrste okrasov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko, marmornate in navadne stopnice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.

Naročila izvrše se točno in po najnižjih cenah, kakovost je izborna.

Naznanilo preselitve.

Prodajna pisarna šentjanskega premogovnika se je preselila v II. nadstropje hiše gospoda Urbana Zupanca, Križevniška ulica št. 8.

NAZNANILO.

V četrtek, 9. t. m., ob 10. dopoldne bo na dvorišču hotela „Lloyd“

razprodaja

ekvipaž, sedel za gospode in dame, konjske oprave, sobne in kuhinjske oprave, oblek za sluga itd. itd.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica

ljublanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 ¹/₂ %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5% brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

[v letu 1910

K 20,500.000—

Zidna opeka

najboljše vrste in najcenejša se dobi v poljubni množini pri stavbeni tvrdki

Filip Supančič

Šubicova ulica 5.

VI prihranite denar!

Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik)

oblastveno

zavarovan,

izvršen iz

krogl av-

strijskih

Mannli-

cherjevih

pušk.

Lepo darilo! K 3.80 Lepo darilo!

Jos. Schunder tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 257/IV.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavracije in kavarnarji izjemne cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejših do najelegantnejših vrst v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlične kakor: kovinsate in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perli.

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Del. glavnica:
K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rez. fond
K 450.000

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 ¹/₂ %.